

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 14 του Νοέμβρη 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Οἰκονόμου: ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 122

ΥΔΑΣΠΗΣ

Πάντα πάλι ὕδατι τοὺς αἰετοὺς τοὺς ὄχτους σκου-

μωοῦνται

Τὰ σκόδια τὰ ξυλόπαιτα καὶ τὰ ἡσυχρὰ πλάγια

Τῆς Χώρας τοῦ Ἠίου, καὶ τῶν πυραμιδένιων

τρούλλων

Αἰσθητικῶδων ἀγροῦ. Στὶς στέγες προσινίζαν

Χορτοὶ καὶ ἄνθη ποῦσταν τ' ἀνεμοβόχια—δύο

Τῆς ἀνοξῆς γλυκύπαιτο καὶ κηπος λιλοσημένος

Ὅπου ξεχμέτω ἀνάλαφρα γυρνῶ τὸ Καλοκαίρι.

Σαίξω οἱ βύρκασι λίμνινας τοῦ ποταμοῦ τὸ γυάλω

Κε ἄλλες βιρῆσι κατέβαιναν πὰ στοῦ νεροῦ τὸ ἄμα

Τὰ χρυσὰ γυνήματα τοῦ κάμπον φορτωμένεσι.

Τὰ πλάδη πηραινόχροντα πὰ σὰ γυὰρ γοφῶν

Καὶ γίτω ἀπ' τὴς πανόχθισι τὴς γυάλεσι κοίμυρῶσαν

Ἀρῶνα καὶ μαυρόμαλλα κορίτσια καὶ σημόνα

Μεσ' τοὺς ἀφροῦσι τὸ μάλαμα τοῦ λυγροῦ κορμιῦ

τους.

ΕΡΜΟΝΑΣ

Νεοπαλαιϊκὸς

Ὁ κ. Jean Moreas μὰς ἤρθε φρέσκος φρέσκος ἀπ' τὸ Παρίσι καὶ καθρεφτίστηκε ἀμέσως στὸ ἑλληνικὸ γυάλω. Μὰ—π' ἀνάθμ' το!—τὸ ἑλληνικὸ γυάλω φαίνεται πὼς εἶναι πολὺ πι-
ατώτερο ἀπὸ τὸ Παρισιανικὸ. Τί παράξενη κορμωστασιά πὸ μὰς εἰδεῖξαι ὅλως διόλου διαφο-
ροετικὴ ἀπὸ κείνη πὸ φανταζόμεσταν τόσα χρόνια. Μεγάλος ποιητὴς—λέγαμε—ἀναθρεμ-
μένος μὲ τὰ νεώτερα φῶτα, δίχως πρόληψι καὶ δίχως ψωροπερηφάνειαι, νέος ἄνθρωπος, μα-
βὲς. Μὰ πὸ τὰ νιάτα καὶ τὰ φῶτα του; Κα-
μαρῶστέ τον στὴν προχρῆσιν ἡ «Ἔστια»—τὴν
σαμμένη τὴν «Ἔστια» πὸ τὴν πιάνουν κάθε
τοσο φιλολογικὸ παροξυσμοί.

— Ἄν ὑπάρχει σήμερον Ἑλλάς, λέει, τοῦτο κυρίως τὸ χρεωστοῦμεν εἰς τὸν Ὅμη-
ρον, τὸν Σοφοκλῆ, τὸν Πλάτωνα καὶ τὰ ἄλλα Ὀλύμπια πνεύματα ὧν τὸ γένητρον παραμένει
ἀφθιτον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νά τος! Δὲ σὰς φαίνεται πὼς ἤρθε ὄχι ἀπ' τὸ Παρίσι παρὰ ἀπὸ μίαν ἄκρη τῶν Τσουμέρ-
κων πὸ ζοῦν ἀκόμη μὲ τὰ παλιὰ παραμύ-
θια; Δὲ νομίζετε πὼς ἀκοῦτε ἄνθρωπο τοῦ 62
κι ἀκόμη προτῆτερα; Δὲ θαρρεῖτε πὼς ἔχετε
μπροστὰ σας τὸν παλιὸ Βαρούχα πὸ ξύπνησε

ἔπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια καὶ μιλοῦσε ἀκόμη
γιὰ τὰ λησμονημένα πράματα τοῦ καιροῦ του;
Μὲ τὸ ἀναμύσμα μιᾶς σκουριασμένης πρόλη-
ψις ἔσβυτε κι αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἱστορία τὸ Ἐίκο-
κοσιένα μας. Τύφλα νάχη ὁ Μιστριώτης ὁ δά-
σκαλος μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν μεγάλο—Γάλλο
ποιητῆ!

— Οἱ ἀρχαῖοι, λέει, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Εὐρι-
πίδης, ἡ γλῶσσά τους, ὁ στίχος τους, ἡ φόρμα
τους καὶ δὲν ξέρω τί.

Μὰ, χριστιανέ μου, ποῖος τοὺς πείραξε
τοὺς ἀρχαῖους! Εἴπαμε μεις τίποτα γι' αὐτούς;
Τοὺς περιπαίξαμε, τοὺς περιφρονήσαμε, τοὺς
σαλαπατήσαμε; Ὁχι, μὰ τὸ ποιητικὸ ὄψος
σου. Καὶ μεις τοὺς μελετοῦμε, τοὺς προσκυ-
νοῦμε καὶ τοὺς λιβανίζουμε. Ἡ γλῶσσά τους
ἀθάνατη, ὁ στίχος τους ἀθάνατος, οἱ γνώμες
τους ἀθάνατες, ὅλα τους ἀθάνατα, ναί. Καὶ τὸ
μολογοῦμε αὐτὸ ὄχι γιὰτὶ ἔκαμαν νὰ ὑπάρχη
σήμερα Ἑλλάς—τέτοια Ἑλλάς πὸ θαρρῶ κι
ἂν δὲν ὑπῆρχε λίγο θά ἦταν τὸ κακό. Τοὺς με-
λετοῦμε καὶ τοὺς προσκυνοῦμε γιὰτὶ εἶναι τέ-
τοιοι πὸ καὶ ξένοι νὰ ἦταν—Φράγκοι, Ἀλα-
μᾶνοι, Βούλγαροι, Φελάχοι—τὸ ἴδιο θά κάναμε.
Γιὰτὶ εἶναι καλλιτέχνες πρῶτ' ἀπ' ὅλα.

Μὰ δὲ θά πῆ γιὰ τοῦτο πὼς πρέπει νὰ
γίνουμε τυφλάλογοι καὶ νὰ γυρίζουμε νυχτή-
μερα στὸ μάγγανο. Τῆκαμαν αὐτὸ οἱ πατέρες
μας καὶ νὰ πὸ μὰς κατάντησαν. Τῆκαμαν τὸν
καιρὸ πὸ μιλοῦσαν ὠραῖα στὴν Ἀθήνα γιὰτὶ
ἔλεγαν ἐχιδνὲς τὴς ὄχιες. Μὰ τόρα τὸ ἔχιδνὲς
τοὺς δίνουν μπάμ! κατακέφαλα καὶ δὲν τολ-
μοῦν νὰ ξεμυτίσουν πιά ὄσο μεγάλες κι ἂν
εἶναι. Θέλουμε νὰ ζήσουμε καὶ μεις νὰ ζή-
σουμε—καταλαβαίνεις τί θά εἴπῃ; Καὶ νὰ ζή-
σουμε μὲ τὴ ζωὴ πὸ καταδέχτηκε νὰ βάλῃ
μέσα μας ἡ φύση μὲ τὴ γλῶσσα πὸ ἔχυσε
μαζὶ μὲ τὸ γάλα στὴν ψυχὴ μας ἡ μάννα μας
μὲ τίς ιδέαι πὸ μὰς παραδίνει χρόνον μὲ τὸ
χρόνον ἡ ἐποχὴ μας. Γιὰτὶ αὐτὸ πιστεύουμε—
οἱ μικροὶ καὶ ταπεινοὶ ἔμεν—πὼς εἶναι ἀληθινὴ
ζωή.

Δὲν καταπατίζουμε παρὰ σκαρώνουμε
καινούργιο καρδί καὶ τ' ἀρματώνουμε μὲ τὰ
καινούργια τάρμενα. Δὲν ξαναζεσταίνουμε παρὰ
μαγερεύουμε νιὰ τροφὴ γιὰ τὰ παιδιὰ μας.
Δὲν καταβρέχουμε τὸ σιτάρι πὸ ἔγινε πιά γιὰ
τὸ μῦλο παρὰ μὲ τὸν ἰδρωτὰ μας ποτίζουμε
τὸ σπέρμα τῆς γῆς πὸ θά βγάλῃ νιόβλαστα
καὶ τροφαντὰ γεννήματα. Δημιουργοῦμε—πλά-
θουμε. Καὶ τὰ πλάσματά μας, ὄσο κι ἂν εἶναι
τιποτένια, εἶναι πάντοτε ζηλευτὰ γιὰτὶ θεμε-
λιώνουν τὴ νιότη. Σ' ἀρέσει ἔσένα τὸ κατα-
φάτισμα; Κάμε το, δὲ σὲ πειράζει κανεὶς. Ὅσο

για μὰς, δάσκαλε! μὴ σὲ μέλει. Τῆρα τρι-
γύρω σου τὴ ζωὴ τὴ βλέπεις; Αὐτὴ γιὰ μὰς
εἶναι, οἱ ἀρχαῖοι μας, ἡ γλῶσσα μας, ἡ φόρ-
μα μας, ἡ ἀστέριστη πηγὴ μας. Ἄν τὴν ἀ-
δράξουμε, καλὰ δὲν τὴν ἀδράξαμε; χαλάλι
της. Μὰ νυχτερίδες καὶ βρυκολάκους δὲ θά
μὰς ποῦνε ποτέ.

Κατάλαβες;

ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΝΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΚΗΣΙΣ ΣΚΗΝΗΣ

Ἄς μὴ θαρρέψῃ ὁ ἀναγνώστης πὼς σκοπεύουμε
νὰ περιγράψουμε τίποτε σκηνῆς τῆς Βουλῆς. Σκο-
πὸς μὰς εἶναι νὰ ποῦμε δύο λόγια γιὰ τὰ δέκα φυλ-
λαδάκια τῆς κυρία; Φλωρεντίας Φουντουκλῆ, πὸ
βγήκανε μὲ τὸν τίτλον «Ἐμμετροὶ Παδικαὶ Σκη-
ναί». Τὸ μόνον μέρος τῶν φυλλαδιῶν πὸ ἡ κυρία
Φουντουκλῆ τῆγραψε στὴν καθαρεύουσα, εἶναι τὸ ἀ-
πόξω. Ἀπὸ ἀνάγκη, νομίζουμε, κι ὄχι ἀπὸ προτί-
μησιν. Ἐπειδὴ δὲν πιστεύουμε πὼς ἡ κυρία Φου-
τουκλῆ ἀνήκει στὴ χορεία ἐκείνων πὸ τὴν ἀγα-
ποῦν τὴ Ρωμαϊκῆ, μὰ θέλουν καὶ μιὰ ἐπίσημη
γλῶσσα γιὰ τὰ ἀπόξω

Τὸ ἀπομέτα ὁμοῦ νὰ δοῦμε. Νόστιμες καὶ ζωη-
ρὲς παιδικῆσις σκηνῆς, σὲ φυσικὴ καὶ γλυκειὰ
γλῶσσα γραμμένες, καὶ πολὺ χαρακτηριστικῆς τῆς
Ρωμαϊκῆς παιδικῆσις ψυχῆς. Πάει νὰ πῆ γνή-
σιαι καὶ πρωτότυποι. Ἡ καθεμιὰ καὶ μ' ἓνα τρα-
γουδάκι τονισμένο ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ποιήτρια.

Θέλετε δείγμα; Ὅριστε δείγμα. Μιὰ ἀπὸ τίς
δέκα Σκηνῆς, ἡ ἔχτη, ἡ «Πρωτομαγιά». Ἀνοίγει
ἡ Σκηνὴ μὲ τὴν Ἄννα καὶ μὲ τίς φιλενάδες της,
πὸ τραγουδᾶνε:

Ἦθθ' ἡ πρωτομαγιά, παιδιὰ, στοὺς κήπους σκορ-
[πιστῆτε,

Μεσ' τὴ δροσοῦλα κ' εὐωδιά πετάξτε καὶ χαρῆτε.

Ἄξαφνα ἀκούγεται καὶ τὸ τραγοῦδι μιᾶς ξένης
φτωχοῦλας, πὸ λυπητερὰ δηγᾶται τὰ βάσανά της
ζητῶντας βοήθειαν ἀπὸ τίς μικρῆς.

— Τὸ κακῆμένο τὸ φτωχὸ παιδάκι, φωνάζει ἡ
Φλώρα.

— Ἀπ' τὰ ματάκια του στάζει δάκρυ, κάνει ἡ
Ξανθοῦλα.

Ἡ Ἄννα ὁμοῦ, τοῦ κερικοῦ της αὐτῆ, πετιέ-
ται καὶ τοὺς λέει νὰρῆσουν τίς ἀηδιῆς, πὸ πότε
λυποῦνται γιὰ τίς κηδεῖαι, καὶ πότε γιὰ ζητιά-
νους. Τοῦ κίκου ξεφωνίζει ἡ Μαριώ, ἔπειτα ἡ
Κλειώ, ἔπειτα ἡ Λουκία, πὼς εἶναι σκληρόκαρδη ἡ
Ἄννα Αὐτὴ τὸ κέφι της. Ἐγὼ, λέει, «βγήκα
γιὰ νὰ γλεντήσω, ὄχι ζητιάνους νὰ ἐλετήσω» καὶ
φεύγει.